

GPV

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

VOOR NATIONALE ZELFSTANDIGHEID
IN DE
EUROPESE SAMENWERKING

I. Nederland en Europa: zelfstandigheid en samenwerking

Verkiezingen worden gehouden met het oog op de toekomst. Er moeten keuzen gedaan worden voor het bestuur en de inrichting van de samenleving. In de landen van het Europa van de Tien heeft de burger grondwettelijk gegarandeerde vrijheidsrechten en ook de mogelijkheid invloed uit te oefenen op het beleid van zijn overheid. Dat zijn kostbare gaven. Immers, West-Europa wordt niet slechts begrensd door het open water van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee, maar ook door de grimmige muur in het oosten, waarachter vele miljoenen Europeanen leven onder het juk van het atheïstisch communisme. Europa is een geschonden werelddeel, waar velen niet in vrijheid kunnen leven en werken in gehoorzaamheid aan het heilzame Woord van God.

Geen Europese defensie

De politieke en militaire dreiging vanuit het Oostblok dwingt de West- en Zuideuropese landen zich te verzekeren van een solide veiligheidsgarantie. De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie is vanaf 1949 daartoe het meest geschikte instrument. Voor de oplossing van één van de meest belangrijke vraagstukken waarmee deze Europese staten worden geconfronteerd, n.l. het blijvend handhaven van eigen veiligheid en onafhankelijkheid, is en blijft de Noord-Atlantische militaire verbondenheid van doorslaggevend belang. Voor de NAVO bestaat op dit moment geen aanvaardbaar alternatief. Elke vorm van samenwerking tussen de vrije Europese landen zal met deze politiek-militaire verbondenheid met Noord-Amerika ernstig rekening moeten houden. Een consequent streven naar een Europese federatie, die haar identiteit ook in politiek-militaire zin zal willen bevestigen, betekent een gevaar voor de hechtheid en duurzaamheid van het Atlantisch bondgenootschap.

Europese samenwerking is noodzakelijk om een antwoord te geven op de vele grensoverschrijdende problemen, waarmee de hoogontwikkelde geïndustrialiseerde Europese landen worden geconfronteerd. Het gemeenschappelijk veiligheidsbelang overschrijdt echter de grenzen van Europa zelf. De samenwerking tussen de Europese landen zal noodzakelijk en gewenst zijn op slechts een begrensd aantal terreinen. Daarbij past geen federale structuur, maar een confederale of gouvernementele samenwerking.

Voor nationale zelfstandigheid

Het GPV meent dat Nederland in de statensamenwerking een zelfstandigheids-politiek moet voeren. Daarbij past niet het overdragen van onze soevereiniteit aan een Europese eenheidsstaat of unie. Zelfstandigheidspolitiek is zeker geen neutraliteitspolitiek. Wij staan dan ook geen politiek van isolement voor, maar juist één van samenwerking waar nodig, maar met behoud van onze nationale zelfstandigheid.

Wij menen dat in ons land de christelijke politiek nog veel mogelijkheden krijgt geboden, terwijl in een Verenigd Europa het christelijke politieke spreken veel minder kansen zal krijgen. Uit de Bijbel weten wij dat Christus de Koning is van de koningen op aarde en dat alle overheden Hem in hun ambt moeten dienen en eren. Het is van het grootste belang dat er christelijke politici zijn, die de overheid op deze heerschappij van Christus kunnen wijzen en ook een politiek beleid kunnen ontwikkelen en voorstellen in gehoorzaamheid aan Christus. Dat kan in de gegeven verhoudingen beter vanuit een Nederlands zelfstandigheidsbeleid, dan in een Europese federatie, waarbinnen het christelijke politieke spreken nauwelijks gehoord zal worden.

Bijbelse argumenten voor de politiek kunnen in ons land ook meer steun ontvangen van de staatkundige geschiedenis van ons land dan in een federaal Europa, waarin veel verschillende politieke en staatkundige tradities concurreren.

In een Europese grootste-gemene-deler-politiek zal de bewaring van veel goede zaken uit ons staatkundig en maatschappelijk bestel veel onzekerder worden. In dit verband kan gewezen worden op de grote waarde van het christelijk onderwijs in ons land, de mogelijkheid van christelijke organisatie en de christelijke politieke partij.

Ook de bescherming van de Nederlandse taal, die ons nationale verleden met het heden verbindt, zal beter slagen in een zelfstandig Nederland.

Om al deze redenen kiest het GPV zijn politieke uitgangspunt in de handhaving en versterking van een zelfstandig Nederland, onder het Huis van Oranje. Europese samenwerking en nationale zelfstandigheid zijn echter niet per definitie zaken die tegenover elkaar staan. Integendeel, ze kunnen elkaar wederzijds versterken.

In de Europese samenwerking

Het is nauwelijks mogelijk en zeker niet gewenst om in ons deel van Europa de ons omringende staten te negeren of de rug toe te keren.

Juist om de eigen identiteit en onafhankelijkheid te bewaren en levend te houden is militaire samenwerking noodzakelijk binnen de NAVO, maar is ook op andere terreinen goed overleg en gemeenschappelijk optreden gewenst met de andere Europese staten. Juist de erkenning van Christus' koningschap over alle overheden moet ons aanzetten tot het zoeken van goede internationale verhoudingen, met het oog op wederzijdse bijstand en gezamenlijke verantwoordelijkheid, de goede trouw in interstatelijke afspraken en harmonie met genabuurde landen. Voor ons land is het feit van de vele grensoverschrijdende politieke en sociaal-economische problemen een dwingende reden te zoeken naar samenwerkingsvormen in Europees verband. Deze samenwerking zal confederaal of intergouvernementeel van karakter moeten zijn.

Ook al zijn de Europese Gemeenschappen oorspronkelijk vanuit een federaal idee opgezet, dit mag ons de ogen niet doen sluiten voor de vele goede gevolgen van de naoorlogse diplomatieke en economische samenwerking tussen de Europese staten. De Europese staten hebben elkaar in de geschiedenis talloze malen op leven en dood bevochten. Dat een herhaling van deze Europese oorlogen nu veel minder waarschijnlijk is geworden, is zeker ook te danken aan de totstandkoming van de EG.

De in het verleden voor Europa vaak desastreuze spanningen tussen vooral Frankrijk en Duitsland zijn nu grotendeels bedwongen. De intensieve naoorlogse samenwerking tussen de Europese staten heeft daaraan veel bijgedragen.

Deze samenwerking heeft de grote welvaartstoename in de naoorlogse jaren mede mogelijk gemaakt. Veel hinderlijke obstakels voor een goede economische ontplooiing van de Europese staten zijn door goed overleg en onderlinge afspraken verdwenen.

In tal van zaken is er een grote mate van vervlechting van ondermeer sociaal-economische, agrarische en energie-politieke belangen ontstaan. Dit dwingt ons tot het blijven voeren van een coöperatieve en constructieve gemeenschappelijke Europese politiek. Ook de bescherming van ons fysieke milieu is slechts in Europees samenwerkingsverband goed mogelijk.

Nationale verscheidenheid in Europa

Het GPV meent echter dat een gemeenschappelijke Europese politiek moet worden voorgestaan in een confederale structuur. Deze principiële keuze is gemotiveerd door enerzijds de grote waarde die wij toekennen aan een Nederlandse zelfstandigheidspolitiek en anderzijds onze beduchtheid voor de politieke en geestelijke drijfveren achter het nog altijd overheersende Europese integratiestreven.

De vormgeving van een geïntegreerd Europa wordt nog altijd voornamelijk beheerst door motieven van menselijke macht en materialisme. Europa moet een grootmacht worden, die zich kan meten met Amerika en de Sovjet-Unie, zo hoort men dikwijls.

Eveneens wordt veelvuldig gewezen op het verhogen van de materiële welvaart door middel van Europese samenwerking als een doel in zichzelf. Elk streven naar Europese samenwerking, dat door deze motieven wordt geleid, wijzen wij af.

Het belang van de Europese volken wordt niet gediend door een van bovenaf opgelegde politieke, sociaal-economische of culturele eenheid. Een voornamelijk door machtspolitieke en materialistische motieven geleide Europese integratie zal een politiek en technocratisch monstrem zijn, waarin de burgers zich niet of nauwelijks onderling verbonden weten, omdat zij hun eigen omgeving daarin niet zullen herkennen, evenmin als hun geloofstradities - ook als deze volgens de Heilige Schrift zijn.

In een dergelijk Europa zullen overheid en burgers van elkaar vervreemd zijn. De overheid zal een abstractie worden, vanwaaruit nauwelijks een politieke leiding kan uitgaan, die door de burgers ook innerlijk aanvaard zal kunnen worden. Het gevaar bestaat dat veel burgers dan onverteerd raken.

In een dergelijke situatie kunnen zowel radicaal-revolutionaire als ook reactionair-nationalistische krachten ontstaan, die een bedreiging zullen vormen voor de vrede en een rustige ontwikkeling van mensen en volken. Het gezag van zo'n overheid zal dan zwaar op de proef worden gesteld. Slechts een harde overheidshand zal de middelpuntvliepende krachten kunnen stuiten, waardoor de nu bestaande geestelijke en politieke vrijheden onder zware druk zullen komen te staan.

Zo'n gedenationaliseerd Europa zal innerlijk zwak zijn en internationaal aan betekenis inboeten, ook als vrede en rust kunnen worden afgekocht met materiële welvaartsverhoging. Het verlies aan goede nationale idealen zal de permanente inspanning aantasten, die nodig is voor de handhaving van veiligheid en zelfstandigheid.

Gevreesd moet ook worden dat het de Europese volken dan aan voldoende morele kracht zal ontbreken zich te blijven verzetten tegen een politieke vergroting van de invloedssfeer van de Sovjet-Unie.

Om deze gevaarlijke ontwikkelingen tegen te gaan, willen wij streven naar de best mogelijke ontplooiing van een Europa, waarin de zelfstandige staten blijven bestaan. Wij willen dat de Europese naties zich elk vreedzaam ontwikkelen in een toenemend besef dat zij afhankelijk zijn van God. Als deze wens zou worden vervuld, zal er grote geestelijke kracht van deze naties kunnen uitgaan en zal de bloei van Europa en zijn taak in de verdere wereld op de best mogelijke wijze worden bevorderd.

Het karakter van het verkiezingsprogramma

In het bovenstaande is de principiële grondslag uiteengezet van de Europese politieke samenwerking, zoals het GPV die voorstaat. In de volgende hoofdstukken wordt dit verder uitgewerkt in een politiek programma, dat als basis zal kunnen dienen voor het concrete politieke optreden in het Europees Parlement. Om de navolgende redenen is dit programma evenwel beperkt van opzet.

In de eerste plaats heeft het Europees Parlement geringe bevoegdheden. Daarom is volledige opsomming van hetgeen in het Europees Parlement aan de orde wordt gesteld, voor de kiezer geen vereiste.

In de tweede plaats zijn wij van oordeel dat de organen van de Europese Gemeenschappen (en dus ook het Europees Parlement) slechts hulpdiensten behoren te verrichten voor de lidstaten (en dus ook voor Nederland).

En tenslotte geldt dat dit programma wordt uitgebracht door het Gereformeerd Politiek Verbond, zodat men is verzekerd dat de vanwege het GPV gestelde kandidaten na hun gehoopte verkiezing als algemene politieke richtlijnen voor hun oordeel en handelwijze kiezen het richtlijnenprogramma voor de nationaal-gereformeerde politiek van het GPV.

Het Europese parlamentsprogramma is een aanvulling op en een uitwerking van dit algemene richtlijnenprogramma.

Voor de kandidaten die vanwege het Gereformeerd Politiek Verbond worden gesteld, geldt dat zij eenstemmig willen zijn met de Heilige Schrift en met de belijdenis van de Kerk. Dit geeft hun een principiële basis vanwaaruit zij in situaties waarin het programma niet voorziet, zo goed mogelijke beslissingen kunnen nemen.

II. Europa 1984: balans en heroverweging

Het is onze overtuiging dat wij met onze politieke voorkeur voor een bondgenootschap van Europese staten op dit moment ook praktisch meer met beide benen op de grond staan dan degenen, die nog altijd als einddoel een federaal Europa nastreven. Niemand zal immers nog kunnen ontkennen dat ondanks het streven naar een Europese federatie of unie de lidstaten van de EG niet of nauwelijks bereid zijn geweest veel van hun nationale zelfstandigheid prijs te geven.

De EG hebben zich voor een belangrijk deel ontwikkeld als politieke structuren naast de nationale organen en maar zeer ten dele als vervanging daarvan. De verdere doorwerking van de oorspronkelijke federalistische idealen verkeert binnen de Europese Gemeenschappen onmiskenbaar in een crisis.

Van stagnatie naar vernieuwing

Wij menen dat deze crisis in de eerste plaats laat zien dat een voortgaan op de weg naar een federaal Europa te grote spanning oproept bij de nationale staten in Europa. Bij de vragen waarvoor de Europese landen zich nu gesteld zien is het onverstandig en onrealistisch te zoeken naar antwoorden die ontleend zijn aan bovennationale integratiegedachten. Wij menen dat het vooreerst noodzakelijk is dat de balans wordt opgemaakt van enerzijds de goede verworvenheden van de Europese samenwerking en anderzijds de bevoegdheden die ten principale aan de nationale staten behoren.

Een sluipende overdracht van bevoegdheden aan de Europese instellingen, die veelal op technocratische wijze een voor de burgers onbekend en onbegrijpelijk beleid voeren, is een gevaar voor de vrijheid en het parlementair functioneren van de Europese staten. Het is daarom wenselijk te komen tot een inventarisatie en heroverweging van taken die aan de Europese instellingen zijn opgedragen. Het verdient daarom aanbeveling te zoeken naar een zodanige wijziging van de EG-verdragen, dat duidelijker zichtbaar wordt dat de EG een aanvullende en dienstverlenende functie hebben voor de samenwerkende nationale staten. De initiatieven die op dit terrein de laatste jaren zijn genomen, achten wij onvoldoende.

De op de Europese Raad in Stuttgart van juni 1983 aanvaarde Plechtige Verklaring voor een Europese Unie en vooral het in september 1983 door het Europees Parlement aanvaarde ontwerp-Verdrag tot oprichting van een Europese Unie zijn evenzovele ongewenste stappen op de weg van een verdergaande integratie.

Ook het GPV is verontrust over de crisis binnen de EG. Onze verontrusting betreft vooral de toenemende financiële onbeheersbaarheid van de landbouw-uitgaven en het onvermogen om een voor alle lidstaten bevredigende regeling van de financiële bijdragen aan de EG te vinden.

Ook het besluitvormingsproces van de Europese Raad, het overlegorgaan van de Europese regeringsleiders, stagneert in steeds ernstiger mate.

Wij menen dat oplossingen niet gezocht moeten worden in het leggen van een zwaarder accent op de supranationale integratie, maar veeleer dat deze crisis een aanzet moet geven tot een heroverweging van de Europese samenwerking in de richting van een intergouvernementele structuur. Deze structuur zal ook meer dan nu het geval is het karakter moeten bepalen van het Europees Parlement.

Nationaal Parlement en Europees Parlement

Wij achten het van groot belang dat het Europees Parlement zijn werkzaamheden meer verbindt met de nationale parlementen. In het volgende zullen wij daartoe een aantal ingrijpende voorstellen doen.

Wij constateren dat ondanks de eerste rechtstreekse verkiezing van dit parlement in 1979, de Europarlementariërs er niet in zijn geslaagd het zo noodzakelijke contact tussen kiezers en gekozenen een minimaal bevredigende inhoud te geven. Voor een deel is dit een gevolg van de geringe bevoegdheden die aan het Europees Parlement zijn toevertrouwd. Maar vooral de vorming van bovennationale fracties heeft ertoe bijgedragen dat de Europarlementariërs veelszins in een politiek vacuüm verkeren.

Daarom is een uitbreiding van de bevoegdheden van het Europees Parlement pas dan aanvaardbaar en gewenst als in structuur en werkwijze van dit parlement tot uitdrukking komt dat de leden zijn gekozen door kiezers uit de nationale staten. De eigen soevereiniteit van deze staten kan blijken door de gekozenen te verdelen over nationale delegaties, met een onderverdeling in politieke fracties. Bij stemming over belangrijke zaken zal daarom de stem van de nationale delegaties van de parlementsleden moeten worden opgemaakt, zodat bekend kan worden hoe de vertegenwoordiging van de kiezers van elk van de lidstaten een voorstel beoordeelt.

Een dergelijke parlementaire beslissingsstructuur past beter bij een confederaal Europa en zal het handelen van de parlementariërs in de lidstaten van herkomst meer herkenbaar en politiek betekenisvoller maken.

In het besef van onze afhankelijkheid van God en met het zojuist beschreven doel van een goed geregelde samenwerking van de staten van Europa voor ogen, wil ook het GPV deelnemen aan de komende verkiezingen voor het Europees Parlement.

Hoewel het bekend is dat dit Europees Parlement slechts geringe bevoegdheden heeft, zullen deze kandidaten, waar dit mogelijk is, Europese parlementaire activiteiten verrichten om de volgende programmapunten te bevorderen:

III. Europees Parlement en Europese instellingen

Europees Parlement en Nederlands Parlement

1. Het stelsel van supranationale fracties in het Europees Parlement behoort plaats te maken voor een stelsel met nationale delegaties. In gevallen van voldoende belang moet een stemming per delegatie mogelijk zijn en moet de einduitslag van de stemming worden opgemaakt uit de tien stemuitslagen van de nationale delegaties.
2. In gevallen die van levensbelang zijn voor één van de lidstaten, moeten de delegaties het recht bezitten door een veto de uitvoering van een uitspraak of besluit door het Europees Parlement te verhinderen. Als regel vergadert de nationale delegatie in het openbaar. Bij zaken van nationaal belang verdedigt de Nederlandse delegatie de Nederlandse standpunten in het Europees Parlement, doch alleen als het Nederlandse standpunt niet in strijd is met de normen die worden aangegeven door de leer van de Heilige Schrift.
3. Aangezien het delegatiegewijze stemmen in het Europees Parlement onmogelijk is en geen vetorecht wordt erkend, wordt de overdracht van bevoegdheden van de nationale parlementen aan het Europees Parlement afgewezen. Wel wordt de bevoegdheid benadrukt van de nationale parlementen om de Raad van Ministers van de lidstaten te controleren. Mede met het oog daarop is openbaarheid van daarvoor aan te wijzen vergaderingen van de Raad van Ministers noodzakelijk. Zou het delegatiegewijze stemmen in het Europees Parlement worden ingevoerd en zou in gevallen van levensbelang voor één van de lidstaten een vetorecht mogelijk zijn, dan kan uit oogpunt van doelmatigheid voor sommige zaken een volmacht van de nationale parlementen aan het Europees Parlement worden aanbevolen.
4. De Nederlandse regering publiceert minstens eenmaal per jaar een volledig bericht over de wijze waarop de EG-richtlijnen doorwerken in het nationale recht en beleid. Over dit bericht vindt een openbare vergadering plaats van de hierbij betrokken Nederlandse bewindslieden met de Nederlandse leden van het Europees Parlement. Het bericht en het verslag van genoemde openbare vergadering worden gezonden aan de Staten-Generaal.
5. De relatie tussen de Nederlandse Europarlementariërs en het Nederlandse Parlement dient een meer duurzaam en gestructureerd karakter te krijgen. De mogelijkheid moet onderzocht worden of minimaal eenmaal per jaar een parlementaire gedachtenwisseling kan plaatsvinden tussen enerzijds de Europarlementariërs en de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken van de Staten-Generaal en anderzijds de voor het Europese beleid verantwoordelijke Nederlandse bewindslieden. Voorafgaande aan een dergelijk overleg doen de Europarlementariërs verslag van de in het bijzonder voor Nederland relevante werkzaamheden en besluiten van het Europees Parlement.
6. Het bestaande kiesstelsel voor de verkiezing van de leden van het Europees Parlement dient in hoofdzaak gehandhaafd te blijven. De Nederlandse leden van het Europees Parlement worden via een stelsel van evenredige vertegenwoordiging gekozen door kiesgerechtigde Nederlanders, die woonachtig zijn in Nederland of in één van de andere lidstaten van de Europese Gemeenschappen.

Europese Commissie

7. De Europese Commissie heeft als voornaamste taak zorg te dragen voor de voorbereiding en uitvoering van besluiten, die door de Raad van Ministers zijn vastgesteld. De Commissie legt voor deze uitvoering verantwoording af aan het Europees Parlement. Indien het Europees Parlement van oordeel is dat de (leden van de) Commissie onvoldoende functioneren, kan het Parlement per resolutie hierover een uitspraak vragen van de Raad van Ministers. Het Europees Parlement dient afzonderlijke aandacht te besteden aan de snel toenemende bureaucratisering en ondoorzichtigheid van het ambtelijk functioneren van de Commissie.

Raad van Ministers

8. Teneinde de coördinatie tussen het nationale en het bondgenootschappelijk beleid te verzekeren, zal het zwaartepunt van de besluitvorming in de Europese Gemeenschappen bij de Raad van Ministers moeten blijven. Beslissingen over belangrijke zaken dienen in de Raad met unanimitieit genomen te worden. De ministers van de lidstaten moeten de mogelijkheid hebben zich van stemming te onthouden.

Europese Raad

9. De Europese Raad van regeringsleiders en staatshoofden mag niet uitgroeien tot een centraal orgaan vanwaaruit het Europees beleid wordt gestuurd. De Europese Raad heeft vooral tot taak moeilijk oplosbare knelpunten uit de Raad van Ministers dichterbij een bevredigende oplossing te brengen. De gelijkwaardigheid van kleine en grote landen is uitgangspunt bij de beraadslagingen en beslissingen in de Europese Raad. Na elke bijeenkomst van de Europese Raad wordt een rapport gestuurd aan het Europees Parlement, dat daarover kan vergaderen met de voorzitter van de Europese Raad.

Europese Hof van Arbitrage

10. Er dient een Hof van Arbitrage voor de Europese Gemeenschappen te gaan functioneren, dat in een beperkt aantal gevallen desgevraagd een bindende uitspraak kan doen, die ook een veto van vertegenwoordigers van lidstaten buiten werking kan stellen. Daartoe moet een lijst worden opgesteld van zaken, waarover zo'n Hof van Arbitrage bindende uitspraken kan doen.

IV. Het Europees beleid

Uitbreiding Europese Gemeenschappen

11. Uitbreiding van de EG met andere Europese staten die de geestelijke en persoonlijke vrijheden erkennen, zoals bijvoorbeeld Noorwegen of Zweden, verdient aanbeveling. De verzoeken van Spanje en Portugal tot toetreding tot de Europese Gemeenschappen dienen positief tegemoet te worden getreden. In de onderhandelingen met deze landen dienen ondermeer de belangen van de Derde Wereld-landen, die op agrarisch gebied concurreren met de mediterrane landbouw, zorgvuldig in het oog te worden gehouden. Alvorens deze landen tot de Europese Gemeenschappen toe te laten dienen de huidige lidstaten de bestaande financiële en budgettaire problematiek tot een oplossing te hebben gebracht. Een eventuele uitbreiding van de eigen middelen van de Europese Gemeenschappen dient gekoppeld te worden aan de uitbreiding van de Europese Gemeenschappen met andere staten.

Justitie

12. Op het terrein van de justitie moet gestreefd worden naar een gemeenschappelijke bestrijding van ernstige geweldplegingen en de georganiseerde internationale misdaad. Een daarop gerichte verbetering van de bestaande recherche- en politie-samenwerking tussen de landen van de EG en eventueel andere landen, die zich hiertoe bij verdrag verbinden, dient actief te worden nagestreefd. Bij verdrag dienen de mogelijkheden tot verkrijging van meer uniformiteit in de vervolging, uitlevering en berechting van misdadigers te worden uitgebreid.
13. In verband met de opsporing van strafbare feiten, zoals smokkel van verboden wapens, wordt de persoonscontrole aan de zgn. binnengrenzen van de EG niet geheel opgeheven. Het identiteitspapier, nodig voor inwoners van de lidstaten die deze controle willen passeren, moet eenvoudig en tegen zeer geringe betaling verkrijgbaar zijn.
14. Afzonderlijke aandacht moet worden gegeven aan een actieve bestrijding van de handel in verdovende middelen. Naast de samenwerking in Europees verband dient de samenwerking met andere internationale organen, zoals de Commissie voor de verdovende middelen van de Verenigde Naties versterkt te worden. Nederland dient een open oor te hebben voor de aandrang vanuit andere Europese landen over te gaan tot een strenge aanpak van de handel en een verdergaande beperking van het gebruik van verdovende middelen.
15. Met het oog op de bestrijding van fiscale en sociale verzekeringsfraude werken de lidstaten nauwer samen en wordt gestreefd naar een goede onderlinge afstemming van de nationale wetgeving.
16. De lidstaten verplichten zich in hun nationale wetgeving bepalingen op te nemen, gericht op de bescherming van het ongeboren leven. De oprichting en instandhouding van abortus-klinieken en het zgn. abortus-toerisme worden tegengegaan.

Financiën

17. Een wijziging moet worden nagestreefd van het Europese Monetaire Stelsel tot een stelsel dat beter tegen inflatie bestand is. Daartoe moet de Europese reken-eenheid geen gemiddelde zijn van de nationale munteenheden van de lidstaten, maar een stabiele waarde hebben. Van de herleiding van de saldi en bedragen in nationale munteenheden van de landen van de EG tot bedragen in rekeneenheden die gelijk zijn aan zulke gestabiliseerde Europese Valuta-Eenheden kan een invloed uitgaan, die de landen van de EG aanspoort tot beperking van de inflatie. Verder moeten de nationale munteenheden onderling en met de Europese Valuta-Eenheid niet strakker worden gekoppeld dan economisch mogelijk is.
18. Afgezien wordt van pogingen om de EG, die zich uitstrekken van het noorden van Shetland tot het zuiden van Kreta, te laten samenvallen met een monetair eenheidsgebied, waarin slechts éénzelfde 'Europese' munt als wettig betaalmiddel dient. Want in het grote gebied van de Europese Gemeenschappen is de economische ontwikkeling zo uiteenlopend, dat de invoering van een eenheidsmunt voor het gehele gebied tot onoverzienbare kredietverleningen en werkloosheidsproblemen zou leiden. Bovendien draagt het nationale wettig betaalmiddel bij tot het behoud van de identiteit van de staten.
19. De Europese-Gemeenschapsfunctionarissen worden aan een communautaire belasting onderworpen, waarvan de hoogte het gemiddelde tarief van de nationale belastingen op redelijke manier benadert. De middelen van de EG worden zuinig beheerd. Bij de verstrekking van kredieten en subsidies en het verrichten van andere uitgaven wordt aan de regeringen van de lidstaten zo goed mogelijke opgave gedaan van het feitelijke aandeel van elke lidstaat bij deze betalingen.
20. De komende jaren wordt niet overgegaan tot een verhoging van de eigen middelen door middel van het loslaten van het nu bestaande plafond van 1% van de BTW-bijdragen van de lidstaten. Prioriteit dient te worden gegeven aan de beheersing van de kosten van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. De bevoegdheid tot het heffen van belasting blijft berusten bij de lidstaten. Het is ongewenst te streven naar een Europese belastingheffing, waarbij aan het Europees Parlement een daartoe strekkende bevoegdheid wordt gegeven. Nieuw gemeenschappelijk beleid, waarvoor aanvullende financiële middelen vanuit de lidstaten nodig zijn, dient een aantoonbaar alternatief te vormen voor nationale programma's.
21. De invoering van een financieel vereveningsstelsel binnen zekere grenzen kan overwogen worden, met name voorzover daardoor een vermindering van de bijdragen van minder welvarende lidstaten aan de Gemeenschapsbegroting kan worden bereikt.
22. De Verordeningen van de Europese Gemeenschappen dienen niet zodanig ingewikkeld te zijn dat een doeltreffende controle wordt bemoeilijkt en ruimte ontstaat voor frauduleuze handelingen met EG-gelden. Indien nodig worden de activiteiten van de opsporings- en controlediensten van de Europese Rekenkamer uitgebreid. Voor de bestrijding van fraude met bijvoorbeeld landbouwgeden dienen moderne controlemethoden voor het onderzoek ter plaatse in de lidstaten ingevoerd te worden.

Economische en Sociale Zaken

23. Het beginsel van uitsluiting van nationale concurrentievervalsing binnen het gehele gebied van de Europese Gemeenschappen, moet worden gehandhaafd, maar mag geen aanleiding zijn tot het geleidelijk invoeren van een centrale Europese economische ordening. Het moet in de eerste plaats aan de aanwezige maatschappelijke krachten en aan de nationale overheden in de verschillende landen worden overgelaten de economische ontwikkeling in hun gebieden te stimuleren. Een nationaal en regionaal ontwikkelingsbeleid moet recht doen aan de specifieke kenmerken van de betreffende gebieden en toch zoveel diversificatie van het productie-apparaat in die gebieden bevorderen, dat eenzijdigheid op economisch gebied en sterke economische afhankelijkheid van het ene land ten opzichte van het andere worden vermeden. Doel moet zijn een nationaal en regionaal ontwikkelingsgebied mogelijk te maken, waarbij iedereen in zijn eigen vaderland voldoende betaald werk kan vinden en zo in dienst van God kan leven.
24. Ter versterking en vernieuwing van de Europese industrieën vindt nauwe samenwerking plaats tussen de lidstaten onderling en de Europese Gemeenschappen. Een Europese industriepolitiek mag niet worden ontwikkeld met het oog op protectie aan de buitengrens. Nauwe samenwerking is eveneens gewenst bij de bescherming en het herstel van vitale industrietakken, zoals de staalindustrie. Een gemeenschappelijk beleid is gewenst om de uitzichtloze en kostbare financiële ondersteuning van sommige industriële ondernemingen door de regeringen der lidstaten te beperken. Het streven naar harmonisatie van technische normen en standaarden dient bevorderd te worden. Aangezien bij de nationale overheden de primaire verantwoordelijkheid ligt voor de stimulering van de nationale economische ontplooiing, mogen de Europese Gemeenschappen geen belemmeringen vormen voor het op nationaal niveau opzetten van ontwikkelingsprojecten met positieve werkgelegenheidseffecten met behulp van overheidsinvesteringen. Als gevolg van de uiteenlopende sociale tradities en economische structuren van de lidstaten, zal het voeren van een Europees werkgelegenheidsbeleid slechts in geringe mate realistisch en gewenst zijn.
25. Het behoort tot de taak van de nationale overheden voorwaarden te scheppen voor een zo goed mogelijke handhaving van een stelsel van sociale zekerheid. De bestaande verscheidenheid tussen de lidstaten ten aanzien van de wijze van organisatie en financiering van de sociale zekerheidssystemen is een gevolg van de onderscheiden nationale politieke tradities en sociaal-economische structuren. Een vergaande harmonisatie is noch noodzakelijk, noch gewenst. De formulering van EG-richtlijnen voor de sociale zekerheid dient zodanig te zijn dat de vrijheid en zelfstandigheid van de lidstaten niet onnodig wordt ingeperkt. Het grote sociale belang van het kostwinnersbegrip in het sociale zekerheidstelsel dient ook in de regelgeving van de Europese Gemeenschappen erkend te worden. De bevordering van de zgn. emancipatie van de vrouw is geen taak van de EG.
26. In verband met de vrije vestiging in het gehele gebied van de Europese Gemeenschappen voor beroeps-beoefenaren en hun gezinsleden, die onderdaan zijn van een van de lidstaten, moeten personen die zich lange tijd binnen een andere lidstaat vestigen, kunnen worden verplicht tot enige aanpassing aan de taal en het verkrijgen van kennis van het historisch patroon en de levenswijze, die kenmerkend zijn binnen de lidstaat van nieuwe vestiging. Voorkomen moet worden dat als gevolg van intensieve transmigratie vergaande cultuurvervlakking ontstaat.

Energie

27. De coördinatie van het beleid van de energieproductie ten behoeve van de lidstaten wordt bevorderd. Dit geldt zowel voor de productie van energie uit niet-nucleaire als uit nucleaire bronnen. Bij de productie uit nucleaire bronnen wordt scherp gecontroleerd dat onder verantwoordelijkheid van de Europese Gemeenschappen geen militaire doeleinden worden gediend. Een verantwoorde spreiding van kernenergie-centrales, van opwerkkabrieken van de bestraalde kernbrandstof en van bestendige bergplaatsen voor de radio-actieve afval wordt bevorderd. De ontwikkeling van de kernfusie ten behoeve van alle lidstaten wordt voortdurend gestimuleerd.
28. Coördinatie op het gebied van de energievoorziening is eveneens gewenst om een zo sterk mogelijke onderhandelingspositie te kunnen innemen tegenover in het bijzonder de Sovjet-Unie als energieleverancier. Een gemeenschappelijke energiepolitiek moet de lidstaten van de Europese Gemeenschappen beschermen tegen een te grote energie-politieke afhankelijkheid van de Sovjet-Unie.
29. In Europees verband moet gestreefd worden naar een vermindering van de afhankelijkheid van ingevoerde olie. Het bevorderen van een grotere stabiliteit van de olieprijsen is een zaak van gemeenschappelijk belang, mede met het oog op de continuïteit van de zeer kostbare en riskante exploitatie van energiebronnen, zoals olie, gas en alternatieve energie. Om ernstige calamiteiten in de energievoorziening op te vangen, stellen de lidstaten gezamenlijk noodplannen op.

Vervoer

30. Een grotere erkenning is gewenst van het belangrijke aandeel dat het vervoer levert aan zowel het nationale product van de EG-lidstaten als aan de werkgelegenheid. Een gemeenschappelijk vervoerbeleid is mogelijk zonder dat dit gepaard hoeft te gaan met een beslag op additionele begrotingsmiddelen van de Europese Gemeenschappen. Het ontbreken van een werkelijk gemeenschappelijke, open vervoermarkt leidt tot ondoelmatig gebruik van productiefactoren en een groot rendementsverlies. Een gemeenschappelijk vervoersbeleid zal de prijzen van de vervoerde goederen lager kunnen doen zijn en de concurrentiepositie van de goederen uit de Europese Gemeenschappen verbeteren. Aan de binnengrenzen van de EG dienen de fysieke controle en de administratieve formaliteiten bij het goederenvervoer te worden vereenvoudigd. In het belang van een goede ruimtelijke ordening en het milieu, verdient de positie van het spoorvervoer en de scheepvaart afzonderlijke en positieve aandacht.

Milieu

31. Het overleg tussen de lidstaten over een zo goed mogelijk beheer van het fysieke milieu wordt geïntensiveerd. Gezamenlijke actie op korte termijn is gewenst voor de redding van de bosgebieden van de lidstaten en van de daaraan grenzende landen. Ook met laatstgenoemde landen vindt overleg plaats. Bij de vaststelling van milieunormen wordt gestreefd naar een vergaande afstemming van de nationale wetgeving der lidstaten, vanuit het besef dat burger en overheid een cultuurtaak in Gods schepping bezitten en dat een onderdeel daarvan het onderhouden en bewaren van het milieu is.

Nieuwe richtlijnen, die doorwerken in de nationale wetgeving van de lidstaten, zijn noodzakelijk zowel voor de verdere beperking van schadelijke stoffen in uitlaatgassen van auto's als voor het verminderen van de uitwerp van luchtverontreinigende stoffen, zoals zwaveldioxide, stikstofdioxide en zware metalen.

32. In overleg tussen de EG-lidstaten, die het aangaan, dient gestreefd te worden naar het opstellen van minimale kwaliteitseisen, waaraan het oppervlaktewater bij grensoverschrijding moet voldoen. Een onderzoek wordt gedaan naar een systeem van compenserende betalingen bij grensoverschrijdende vervuiling.

Nauwe samenwerking tussen de lidstaten en onderlinge afstemming van milieuwetgeving wordt nagestreefd ter bescherming van kwetsbare kustgebieden en de aangrenzende zeewateren, zoals met name de Noordzee.

De EG stellen richtlijnen op voor de lozing van afvalstoffen in open water en de bestrijding van vervuiling als gevolg van infiltratie door de bodem.

33. Internationale arbitrage in gevallen van geschillen op het punt van grensoverschrijdende milieuvervuiling dient te worden bevorderd. Concentratie van milieubelastende bedrijven aan de staatsgrenzen moet worden tegengegaan. Er moet worden gestreefd naar een betere samenwerking tussen de diensten der milieu-politie van de lidstaten.

Landbouw en Visserij

34. Bij het gemeenschappelijk landbouwbeleid wordt er naar gestreefd een deel van de productie van de essentiële voedselsoorten voor de verschillende lidstaten binnen die lidstaten zelf te doen plaatsvinden.

35. In overleg met andere industrielanden moeten de Europese Gemeenschappen streven naar een stabilisatie van voedselprijzen op de wereldmarkt, bijvoorbeeld door het aanleggen van buffervoorraden. Voedselhulp aan hongergebieden vanwege de Europese Gemeenschappen kan zowel bestaan uit het schenken van landbouwoverschotten als uit het inkopen van voedsel uit overproductie van ontwikkelingslanden om die in hongergebieden in te zetten.

36. Het is gewenst dat het productievolume van landbouwproducten onder controle wordt gebracht en gehouden, zonder dat dit leidt tot een onaanvaardbare inkomensachteruitgang bij de boeren. De verplichting met betrekking tot surplusproductie dient beperkt te worden. Maatregelen ter beteugeling van de overproductie dienen voor alle lidstaten zo evenwichtig mogelijk uitgevoerd te worden. In elk geval wordt gestreefd naar het stabiliseren van de landbouwuitgaven in de begroting van de EG. De vaststelling van prijzen dient op een zodanig vroeg tijdstip gedaan te worden dat daarbij in de teeltplanning voldoende rekening kan worden gehouden. Het beleid is erop gericht levensvatbare bedrijven in staat te stellen gewenste aanpassingen door te voeren. Meer aandacht moet worden gegeven aan de verbetering van de kwaliteit van het voedingsproduct en aan de gezondheid van dieren.

37. In het landbouwbeleid dient meer rekening gehouden te worden met de achterstand, die sommige regio's hebben opgelopen. Een actief structuurbeleid dient gericht te zijn op de versterking van de specifieke eigen kenmerken van de landbouwregio's. Het markt- en prijsbeleid moet meer binnen het regionaal beleid worden ingebouwd. Daarbij kan tevens een sterkere samenhang worden aangebracht met regionale belangen van natuurbehoud en landschappelijke waarden.

38. Met het oog op de bewaking van een goed visbestand en de economische continuïteit van de visserijbedrijfstak, dienen de lidstaten te streven naar een gemeenschappelijk visserijbeleid. Daarbij zullen de belangen van de regio's, waar de visserij vanouds een bijzondere economische betekenis heeft, nauwlettend in het oog moeten worden gehouden. De concurrentie tussen de vissers in de lidstaten mag niet vervalst worden door grote verschillen in overheidssubsidies voor nieuwe vissersschepen.

Cultuur en Onderwijs

39. Voorkomen moet worden dat de Nederlandse taal in de praktijk van de Europese samenwerking wordt achtergesteld bij de talen die in grotere lidstaten worden gesproken. Hiervoor dient eventueel samenwerking te worden gezocht met andere lidstaten, die eveneens een kleiner taalgebied omvatten. Een bevoorrechte positie van slechts enkele nationale talen binnen de EG-organen is onaanvaardbaar, mede omdat dit aan degenen die de bevoorrechte taal tot moedertaal hebben in de onderhandelingen binnen de EG een voorsprong verschaft boven diegenen voor wie de bevoorrechte taal een vreemde taal is die zij moeten gebruiken.

40. Het onderwijs is een voorwerp van aanhoudende zorg van de regeringen van de lidstaten, niet van de Europese Gemeenschappen als zodanig. De organen van de Europese Gemeenschappen beperken zich tot het verrichten van enkele hulpdiensten, zoals de bemiddeling bij erkenning van diploma's uit de ene lidstaat in de andere lidstaat. Ook de verstrekking van eenvoudig onderwijs aan kinderen van niet in hun moederland werkzame functionarissen van de Europese Gemeenschappen kan medewerking van de organen van de Europese Gemeenschappen gewenst maken. De oprichting en uitbreiding van 'Europese' universiteiten is echter niet wenselijk; hun taak kan meestal beter worden vervuld door de universiteiten van de lidstaten. Een uitzondering kan worden gemaakt voor de wetenschappelijke studie in zeer bijzondere vakrichtingen, waarvoor de gelegenheid wordt geboden aan gezamenlijke Europese instituten voor bijzonder onderzoek.

V. Europa en de wereld

Navo en Defensie

41. Elk beheer van kernwapens of van andere wapens door organen van de Europese Gemeenschappen of door hiermee verwante Europese organen wordt afgewezen. Alle zaken die samenhangen met de militaire verdediging van het gebied van de lidstaten, worden verwezen naar deze lidstaten zelf en in toepasselijke gevallen naar een van de organen van de NAVO. Daarom zullen defensiezaken niet op de agenda van het Europees Parlement behoren voor te komen.

Buitenlandse Zaken

42. Onderling diplomatiek overleg tussen de lidstaten in het kader van de Europese politieke samenwerking, teneinde tot een gezamenlijke standpunt-bepaling te komen in buitenlands-politieke zaken, is in bepaalde gevallen aanvaardbaar. Dit mag niet ten koste gaan van de vrijheid van Nederlandse vertegenwoordigers om in andere internationale vergaderingen, zoals die van de VN, een eigen standpunt van een Nederlandse christelijke politiek naar voren te brengen.

De Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken legt van het overleg met zijn EG-collega's verantwoording af tegenover het Nederlands Parlement. De voorbereiding en/of uitvoering van een gemeenschappelijk buitenlands-politiek standpunt in bepaalde zaken wordt niet overgedragen aan een EG-orgaan. Samenwerking op buitenlands-politiek terrein dient rekening te houden met de wederzijdse betrokkenheid, die er op het gebied van vrede en veiligheid bestaat tussen de Europese landen en de Verenigde Staten van Amerika en Canada. Voorkomen moet worden dat de grote staten binnen de Europese Gemeenschappen een overheersende positie innemen, bijvoorbeeld door met voorbijzien van de belangen van de kleinere staten vergaande buitenlands-politieke en/of economische afspraken te maken met de andere grote mogendheden. De kleine lidstaten (met name de Benelux-landen en Denemarken) dienen daarom ook onderling regelmatig buitenlands-politieke consultaties te houden.

43. De lidstaten van de Europese Gemeenschappen dienen bij hun samenwerking openlijke morele en diplomatieke steun te geven aan christenen en andere vervolgd in Midden- en Oost-Europa en waar ook ter wereld. De overheden van deze landen moet worden voorgehouden dat zij van Godswege geroepen zijn de rechten en vrijheden van hun burgers te respecteren, zodat dezen God en de naaste kunnen dienen en hun talenten kunnen gebruiken tot ontwikkeling van hun land en volk.

Steun moet in de eerste plaats worden gegeven aan de naleving van die 'mensenrechten', die betrekking hebben op de geestelijke en persoonlijke vrijheidsrechten, zoals deze volgen uit de christelijke leer volgens de Heilige Schrift. Er moet echter weerstand worden geboden aan de toepassing van revolutionaire 'mensenrechten', die tegen het bijbelse gebod tot gehoorzaamheid aan de overheden ingaan en in feite onder de vlag van een zgn. bevrijding tot anarchie en oproer aanzetten. Ook moet elk totalitair systeem worden afgewezen, of dat nu 'links' of 'rechts' heet, omdat het kenmerk van een totalitair bewind is, dat dit heel het leven onderwerpt aan de tirannie van de almachtige staat en elke geestelijke vrijheid wegneemt.

44. De lidstaten van de Europese Gemeenschappen moeten bij hun beleid ten aanzien van het Midden-Oosten kiezen voor het bestaansrecht van Israël binnen veilige grenzen.

Ontwikkelingssamenwerking

45. Bevorderd moet worden dat de Europese Gemeenschappen coördinerend optreden bij belangrijke technische, personele en financiële hulpverlening aan landen, die zulks voor hun ontwikkeling behoeven of aan landen, die geconfronteerd worden met acute problemen, zoals hongersnood, natuurrampen enz. De zeggenschap over het eigen hulpprogramma blijft bij de lidstaten berusten. Deze hulpverlening moet bij voorrang geschieden in de allerarmste landen en in landen, waar de hulpverlening kan aansluiten bij de verbreiding van het Evangelie. Daarentegen dienen regeringen, die de prediking van het Evangelie verbieden of onmogelijk maken, of die een bedreiging vormen voor vrede en veiligheid of vrijwel geen geestelijke en burgerlijke vrijheden aan hun burgers toestaan, in principe geen overheidssteun uit de lidstaten te ontvangen. Geen steun behoort te worden verleend aan gewelddadige bevrijdingsbewegingen, zoals bijvoorbeeld in Zuidelijk Afrika.

46. De Europese Gemeenschappen dienen te streven naar betere economische en financiële verhoudingen tussen het geïndustrialiseerde Westen en de Derde Wereld. De lidstaten werken, ondermeer in het UNCTAD-kader, samen in het streven een duurzame dialoog tussen Noord en Zuid te bewerkstelligen. Naast het economisch liberalisme van de Verenigde Staten en de onverschilligheid van de Sovjet-Unie, streven de EG-lidstaten naar een voortzetting van hun zelfstandige rol op het terrein van de mondiale ontwikkelingsproblematiek.

47. De ontwikkelingsverdragen die de Europese Gemeenschappen hebben gesloten met hun vroegere koloniën in Afrika, het Caraïbisch gebied en de Stille Zuidzee (de zgn. ACS-landen) moeten worden voortgezet, zolang deze landen voor hun ontwikkeling daarop zijn aangewezen. Wel moet voorkomen worden dat vanwege de Europese Gemeenschappen een te grote voorkeursbehandeling wordt gegeven aan deze landen, waardoor er een te eenzijdige afhankelijkheid zou ontstaan tussen de ACS-landen en de Europese Gemeenschappen. De Europese Gemeenschappen werpen geen onnodige belemmeringen op voor ontwikkelingslanden, die in onderlinge samenwerking streven naar een effectieve gedragscode voor multinationale ondernemingen. De desbetreffende ontwikkelingslanden dienen daartegenover als regel niet over te gaan tot nationalisaties van deze ondernemingen. Voorzover de Europese Gemeenschappen een rol spelen op het gebied van de technische hulpverlening aan ontwikkelingslanden, dient dit gepaard te gaan met programma's voor een goede evaluatie van technische hulpverleningsprojecten.

BESLUIT

Het zal na lezing van dit politieke programma weinig betoog behoeven, dat een GPV-vertegenwoordiger in het Europees Parlement een zware taak wacht. In veel parlementaire gedachtenwisselingen zal hij op tegenstand moeten rekenen, aangezien de meeste leden van het Europees Parlement - en in het bijzonder de leden afkomstig van de grote politieke partijen in Nederland - voorstander zijn van een Europese eenheid in federalistische zin.

Toch moet de mogelijkheid niet worden uitgesloten dat een aantal leden van het Europees Parlement evenals het GPV de waarde van de nationale zelfstandigheid voorop wil stellen. Met deze parlementariërs kunnen dan politieke contacten worden gelegd, met als doel het versterken van ons pleidooi voor een confederaal Europa.

Een GPV-vertegenwoordiger in het Europees Parlement zal zich echter ook bij de uitoefening van deze moeilijke parlementaire taken afhankelijk weten van de Koning der koningen, die in de hemel troont. In gehoorzaamheid aan de almachtige God, die hemel en aarde, met alle bronnen van leven en aarde, geschapen heeft, zal ook deze politieke arbeid in een zinvol en vruchtbaar perspectief gedaan kunnen worden. De politieke betekenis en wijsheid van het Evangelie van onze Here Jezus Christus reikt over alle grenzen heen. Aan die wetenschap en in dat geloof ontlennen wij de vrijmoedigheid steun te vragen voor een christelijk politiek programma voor de Europese politiek:

VOOR NATIONALE ZELFSTANDIGHEID IN DE EUROPESE SAMENWERKING.

GPV-kandidaten zijn : E. van Middelkoop
Berkel en Rodenrijs

J. Blokland
Capelle a/d IJssel

S. de Vries (drs)
Groningen

M.P.H. van Haeften
's-Gravenhage

J.P. de Vries
Amersfoort

W. Haitzma
Harlingen

L. Feijen
Assen

L.C. Groen
Oldehove

G. Nederveen
Hardinxveld-Giessendam

A.J. Verbrugh
Dordrecht